

CLO3

โลกาภิวัตน์และประชาธิปไตย

วิเคราะห์ผลกระทบของเครือข่ายไร้พรมแดนต่อระบบการเมืองและอำนาจรัฐ

ผู้สอน: ดร. เยาวลักษณ์ ชาวบ้านโพธิ์ | เวลา 3 ชม.

โลกาภิวัตน์

(Globalization)

การเชื่อมโยงโลกด้านเศรษฐกิจ
การเมือง และวัฒนธรรม

- เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (High Velocity)
- ข้ามพรมแดนรัฐ (Borderless)

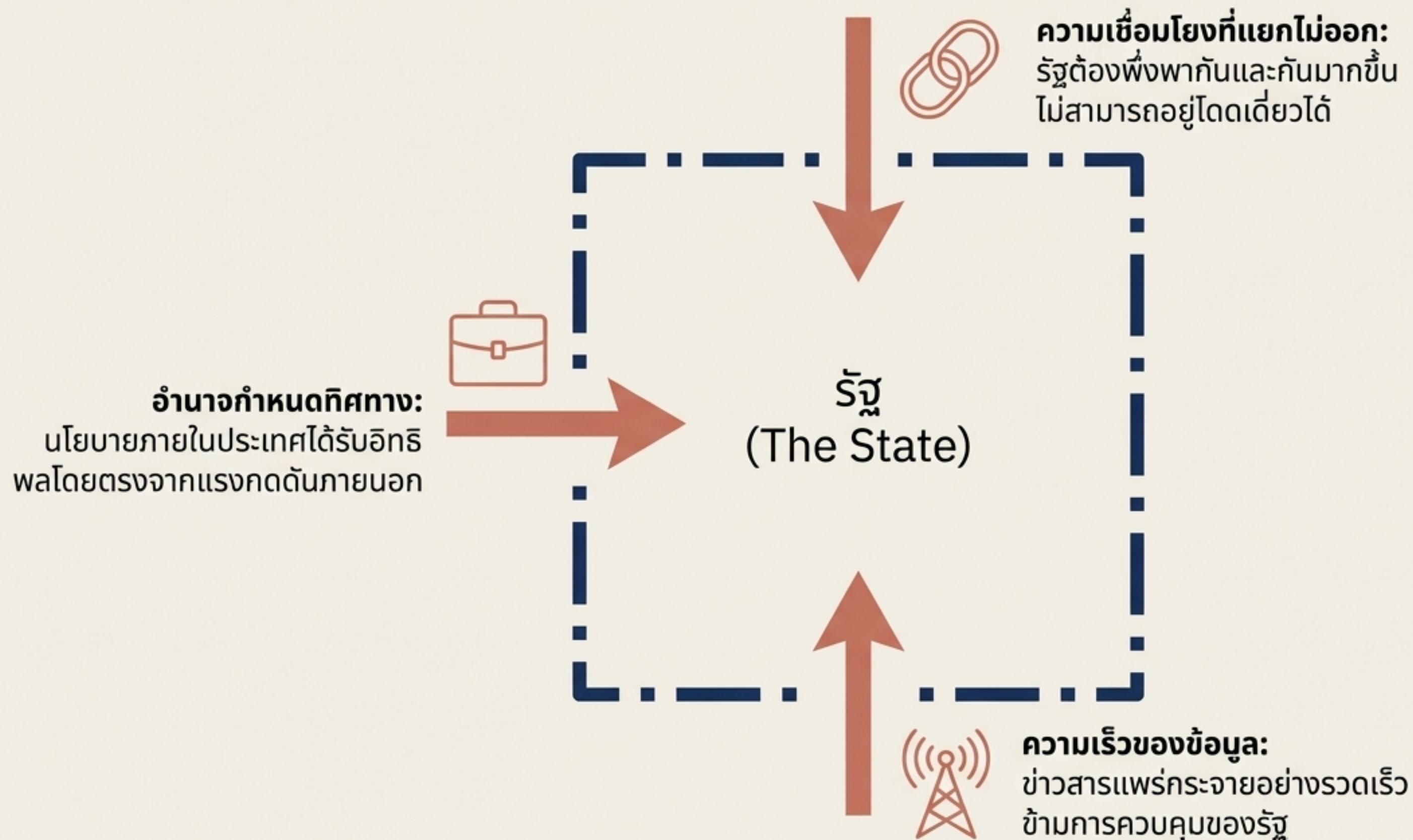
ประชาธิปไตย

(Democracy)

การปกครองที่ประชาชนเป็น
เจ้าของอำนาจสูงสุด

✓ การเลือกตั้ง	✓ สิทธิเสรีภาพ
✓ หลักนิติธรรม	✓ การตรวจสอบถ่วงดุล

เมื่อพรมแดนการเมืองพรั่นเลือน

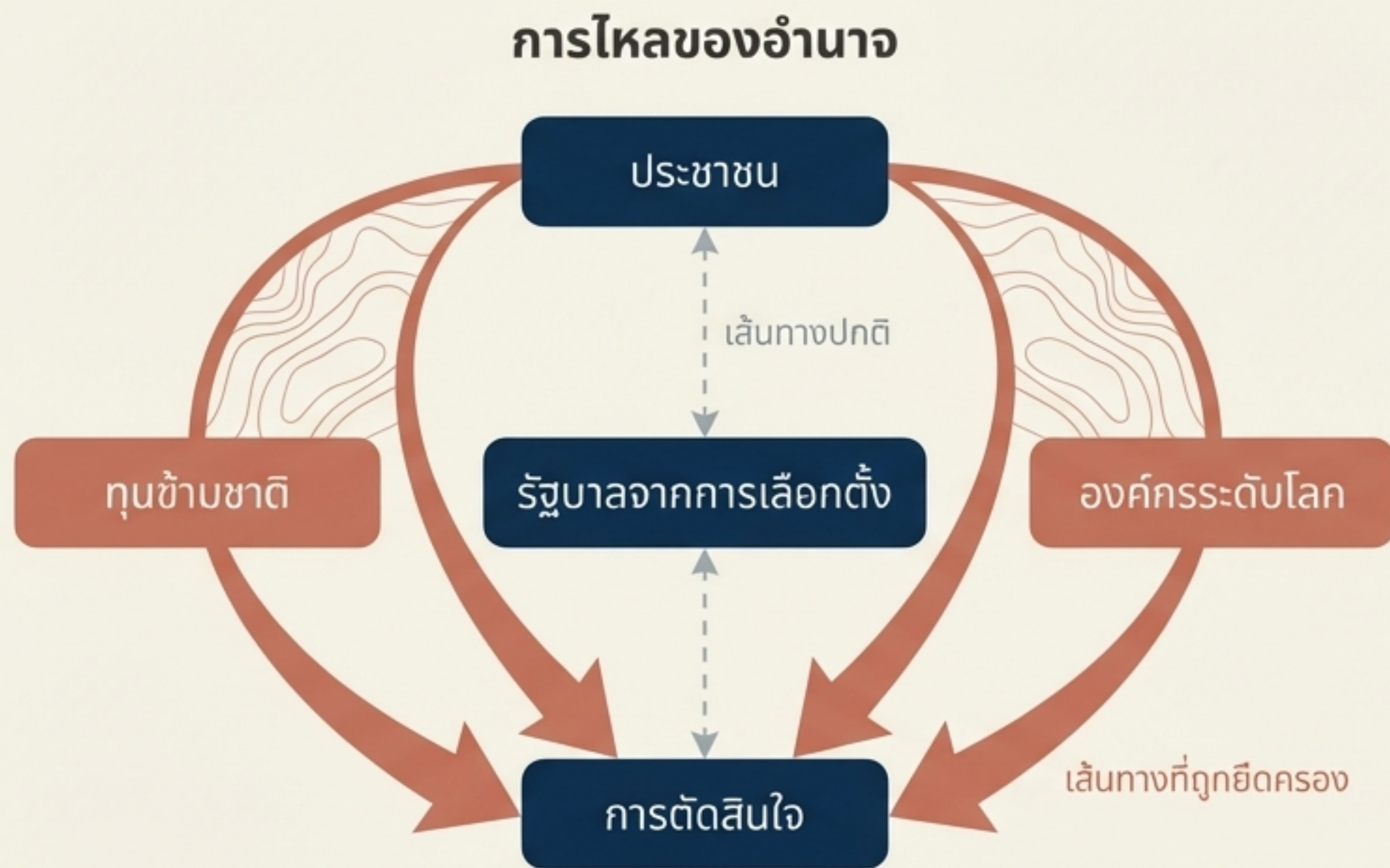

แรงกระเพื่อมสองแง่มุม: ผลกระทบต่อประชาธิปไตย

	เสริมพลังประชาธิปไตย (+)	สั่นคลอนประชาธิปไตย (-)
สังคมและข้อมูล	ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้กว้างขวาง / ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งขึ้น	ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและดิจิทัลเพิ่มสูงขึ้น
เศรษฐกิจระหว่างประเทศ	เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ปัญหา	กุนข้ามชาติมีอิทธิพลเหมือนนโยบายท้องถิ่น
อำนาจและสิทธิ	ส่งเสริมและยกระดับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากล	อำนาจรัฐในการปกป้องตนเองลดลง / การตัดสินใจระดับชาติอาจไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชน

รอยร้าวในระบบตัวแทน: ใครคือผู้คุมอำนาจที่แท้จริง?

โลกาภิวัตน์ทำให้กระบวนการตัดสินใจของรัฐบิดเบี่ยงจากเจตจำนงของประชาชน

ประเด็นสำคัญ

- อำนาจรัฐที่หดหาย:** รัฐบาลสูญเสียความสามารถในการควบคุมกลไกทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศ
- ตัวละครใหม่ที่มีสิทธิ์ขาด:** กลุ่มทุนข้ามชาติและองค์กรระหว่างประเทศมีน้ำหนักในการต่อรองเหนือนักการเมืองท้องถิ่น
- วิกฤตความเชื่อมั่น:** นำไปสู่สภาวะที่การตัดสินใจระดับชาติไม่ตอบสนองต่อเสียงของประชาชนผู้เลือกตั้ง

มาตรวัดอำนาจอธิปไตยในยุคโลกาภิวัตน์

คำถามสำคัญเพื่อประเมินสถานะของรัฐ

ดัชนีการควบคุม (Control)

รัฐยังสามารถควบคุมระบบเศรษฐกิจของตนเองได้หรือไม่?

กระแสการค้าและการเงินข้ามชาติที่หลบเลี่ยงข้อบังคับท้องถิ่น

ดัชนีอำนาจนำ (Authority)

นโยบายสาธารณะถูกกำหนดโดยใคร?

ความต้องการของท้องถิ่น ปะทะ ข้อบังคับจากระเบียบสากล

ดัชนีการมีส่วนร่วม (Participation)

ประชาชนยังมีส่วนร่วมและอำนาจตัดสินใจอย่างแท้จริงหรือไม่?

ภาพลวงตาทางประชาธิปไตย ปะทะ อิทธิพลที่แท้จริงของพลเมือง

พื้นที่ปะทะในโลกความจริง

พลังไร้พรมแดนของมวลชน

การเคลื่อนไหวทางสังคมและการประท้วงที่ขับเคลื่อนผ่านโซเชียลมีเดีย ข้ามการปิดกั้นของรัฐบาล

โดมิโนทางเศรษฐกิจ

วิกฤตเศรษฐกิจโลกที่ลุกลามอย่างรวดเร็ว สร้างผลกระทบต่อนโยบายภายในประเทศโดยที่ประชาชนไม่ได้มีส่วนก่อ

กฎหมายที่มองไม่เห็น

ข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ที่บังคับให้รัฐต้องปรับเปลี่ยนกฎหมายภายใน ซึ่งบางครั้งขัดแย้งกับผลประโยชน์ของคนในชาติ

บทสรุปความขัดแย้ง: ความย้อนแย้งแห่งอธิปไตย (The Sovereignty Paradox)

ทำไมโลกาภิวัตน์จึงเป็นทั้ง 'มิตร' และ 'ศัตรู' ของประชาธิปไตยพร้อมกัน?

เสริมพลังระดับบุคคล (Empowered Citizen)

โลกาภิวัตน์มอบ ข้อมูลข่าวสาร และ สิทธิมนุษยชนสากล ทำให้พลเมืองแต่ละคนมีสิทธิและเสียงที่ดังขึ้นในเวทีโลก

บั่นทอนระดับโครงสร้าง (Weakened State)

ในขณะเดียวกัน โลกาภิวัตน์ดึง อำนาจทางเศรษฐกิจ และ การตัดสินใจ ออกจากรัฐสภา ทำให้โครงสร้างตัวแทนที่ประชาชนเลือกตั้งมา มีอำนาจลดลง

กิจกรรมอภิปรายและโต้วาที (Debate Playbook)

ญัตติ: ‘โลกาภิวัตน์ทำให้รัฐอ่อนแอลงจริงหรือไม่?’

ให้นักศึกษาแบ่งเป็น 2 ฝ่าย เพื่ออภิปรายโดยใช้เหตุผล หลักฐาน และกรณีศึกษาประกอบ

1 ฝ่ายสนับสนุน (Pro)

Core Stance

โลกาภิวัตน์ทำให้รัฐอ่อนแอลง

Strategy Notes

มุ่งเน้นไปที่ประเด็นการสูญเสียอำนาจควบคุมทางเศรษฐกิจ และการที่กลุ่มทุนและองค์กรโลกมีอำนาจในการแทรกแซงและต่อรองเหนือรัฐบาลท้องถิ่น

2 ฝ่ายคัดค้าน (Anti)

Core Stance

รัฐยังคงมีอำนาจและเข้มแข็ง

Strategy Notes

มุ่งเน้นไปที่ข้อเท็จจริงว่า รัฐยังคงเป็นผู้ถือกฎหมาย มีอำนาจกำหนดนโยบายภายใน และสามารถใช้ประโยชน์จากโลกาภิวัตน์เพื่อสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งขึ้นได้

เป้าหมายสูงสุด: สรุปบทเรียนร่วมกันเพื่อหาจุดสมดุลระหว่างกระแสโลกและอำนาจรัฐ